

Мерки за справяне със замърсяването и изменението на климата в Европа ще подобри здравето и благосъстоянието, особено на най-уязвимите лица

Брюксел, 8 септември 2020 г.

Замърсяването на въздуха и шумовото замърсяване, въздействията на изменението на климата, например горещините, и излагането на опасни химикали, са причина за влошено здраве в Европа. Околната среда с ниско качество е довела до 13 % от смъртните случаи според основна оценка на здравето и околната среда, публикувана днес от Европейската агенция за околна среда.

Подобряването на здравето и благосъстоянието на гражданите на Съюза е по-важно от всякога, като в момента вниманието е насочено върху борбата с пандемията от COVID-19. Пандемията дава ярък пример за сложните връзки между околната среда, социалните системи и нашето здраве.

Заболеваемостта в европейските страни може в значителна степен да се обясни със замърсяването на околната среда в резултат на човешката дейност, се казва в доклада на ЕЕА [„Здрава околна среда, здрав живот: как околната среда въздейства върху здравето и благосъстоянието в Европа“](#). В доклада, който се основава главно на данни от Световната здравна организация за причините за смъртността и заболяванията, се подчертава, че качеството на европейската околна среда е важен определящ фактор за нашето здраве и благосъстояние. Показано е, че социалните лишения, вредните за здравето практики и променящата се демография в Европа оказват въздействие върху състоянието на околната среда, като проблемите са най-сериозни за най-уязвимите лица.

„Съществува ясна връзка между състоянието на околната среда и здравето на населението. Всички трябва да разберем, че като се грижим за нашата планета, ние спасяваме не само екосистеми, но и човешки живот, най-вече живота на най-уязвимите. Европейският съюз прилага този подход, а с новата Стратегия за биологично разнообразие, Плана за действие на ЕС за кръгова икономика и други предстоящи инициативи ние вървим към изграждане на по-устойчива и по-здрава Европа за гражданите на Съюза и бъдещите поколения“, заявява **Виргиниус Синквичюс**, комисар по въпросите на околната среда, океаните и рибарството.

„COVID-19 е поредното напомняне, което ни кара ясно да осъзнаем връзката между нашите екосистеми и здраве и необходимостта да се изправим пред фактите — начинът, по който живеем, консумираме и произвеждаме, е пагубен за климата и оказва отрицателно въздействие върху нашето здраве. Чрез инициативи в широк обхват — от стратегията „От фермата до трапезата“ за устойчива и здравословна храна до Европейския план за борба с рака, ние сме поели сериозен ангажимент да се грижим за здравето на нашите граждани и нашата планета“, заявява **Стефа Кириакидис**, комисар по въпросите на здравеопазването и безопасността на храните.

„Въпреки че са налице подобрения в околната среда на Европа и се наблюдава ясен фокус върху Зеления пакт за устойчиво бъдеще, докладът показва, че е необходимо предприемането на сериозни действия, за да се защитят най-уязвимите членове на обществото, тъй като бедността често върви ръка за ръка с живот в лоши условия, свързани с околната среда, и влошено здраве. Обръщането на внимание на тези връзки трябва да бъде част от интегриран подход към по-приобщаваща и по-устойчива Европа“, заявява **Ханс Брюнинкс**, изпълнителен директор на Европейската агенция за околна среда.

Основни констатации

- Замърсяването на въздуха продължава да е най-голямата екологична заплаха за здравето в Европа с повече от 400 000 случая на преждевременна смърт поради замърсяване на въздуха всяка година в ЕС. Шумовото замърсяване е на второ място, като то е причина за 12 000 случая на преждевременна смърт, следвано от въздействията на изменението на климата, най-вече горещините.

- Товарът от замърсяването и изменението на климата варира на различни места в Европа, като се наблюдава ясна разлика между страните в Източна и Западна Европа. Най-висок дял от националните смъртни случаи (27 %) свързани с околната среда е в Босна и Херцеговина, а най-нисък — в Исландия и Норвегия, където тази стойност е 9 %.
- Социално слабите общности обикновено се борят с тройния товар на бедност, околна среда с ниско качество и влошено здраве. Често, по-бедните общности са изложени на по-високи нива на замърсяване и шум и на високи температури, а вече съществуващите здравословни проблеми повишават уязвимостта на рискове свързани с околната среда. За да се подобрят условията на околната среда за най-уязвимите граждани в Европа, са необходими целеви мерки.
- Хората са постоянно изложени на множество рискове, включително замърсяване на въздуха, водата и шумово замърсяване, както и на химикали, които се комбинират и в някои случаи действат съвместно, засягайки здравето. Европейските градове са особено уязвими на множеството от тези заплахи, като в същото време имат ограничен достъп до зелени и водни пространства.
- Текущо проучване изследва връзките между настоящата пандемия от COVID-19 и екологичния аспект. Смята се, че вирусът на COVID-19 е с типологията на „междувидово предаване“ и е преминал от животни към хора — непредвиден резултат от натиска, който нарастващото потребление оказва върху природните системи. По отношение на въздействието на COVID-19 върху общностите ранните резултати показват, че е възможно замърсяването на въздуха и бедността да имат връзка с по-високото ниво на смъртност. Според първоначалната оценка в доклада, необходими са допълнителни проучвания за изясняване на тези взаимодействия.

По-добра интеграция на политиките, повече зелени и водни пространства са важна част от решението

В доклада се подчертава, че е необходим интегриран подход към политиките за околната среда и общественото здраве с цел преодоляване на екологичните рискове, защита на най-уязвимите и пълна реализация на ползите, които природата предлага за подпомагане на здравето и благосъстоянието.

Здравата природа е ключов механизъм за осигуряване на добро обществено здраве, чрез който се намаляват заболяванията и се насърчават добро здраве и благосъстояние. Зелените решения носят тройна полза за здравето, обществото и околната среда. Качествените зелени и водни пространства в градските области подпомагат здравето и благосъстоянието, като предоставят места за физическа активност, почивка и социална интеграция, като това носи значителни ползи за бедните общности. Зелените и водните пространства охлаждат градовете по време на горещините, облекчават наводненията, понижават шумовото замърсяване и подпомагат градското биологично разнообразие. По време на пандемията от COVID-19 много коментатори забелязаха възобновено оценяване на предимствата за психичното здраве и благосъстоянието от достъпа до зелени и водни пространства, най-вече в градската среда.

В рамките на ЕС [Европейският зелен пакт](#) представлява критична задаваща посоката промяна в европейската политическа програма. С него се определя устойчива и приобщаваща стратегия за подобряване на здравето и качеството на живот на хората, за грижа за природата и за да „не бъде никой изоставен“.

IP/20/1571

Лица за контакти с медиите:

[Vivian LOONELA](#) (+32 2 296 67 12)

[Stoycheva Daniela](#) (+32 2 295 36 64)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)